

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/38/2022
Identifikačné číslo spisu:	2118011560
Dátum vydania rozhodnutia:	28.06.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Bargel
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:2118011560.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela, sudcov JUDr. Emila Klemaniča a JUDr. Patrika Príbelského, PhD. na neverejnom zasadnutí konanom 28. júna 2023 v Bratislave, v trestnej veci obvineného Ing. Y. W. o dovolaní menovaného podanom proti rozsudku Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 6To/49/2020, z 15. júla 2021 takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného Ing. Y. W. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Trnava, sp. zn. 15T/24/2018, z 2. decembra 2019 bol obvinený Ing. Y. W. uznaný za vinného zo spáchania zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona, na skutkovom základe, že:

v čase od 20. júla 2015 do 9. septembra 2015 z nezisteného miesta ako konateľ spoločnosti AGRO ML, s. r. o., so sídlom Námestie Mládeže 117/27, Veľký Meder, IČO: 46 253 629, vylákal od družstva s obchodným menom TRITICA - odbytové družstvo, družstvo, peňažné prostriedky výške 29.600,- Eur, a to tak, že predstieral, že má u skladovateľa Rybárová farma, s. r. o., v obci Šurany - Kostolný Sek uskladnených pre odberateľa 200 ton sladovníckeho jačmeňa odrody Kango, čo deklaroval aj vo vystavenom skladiskovom liste č. XX/XXXX M., na základe čoho 20. júla 2015 uzatvoril v mene spoločnosti AGRO ML, s. r. o., s družstvom odbytové družstvo, družstvo, kúpnu zmluvu č. XX/XXXX, pričom pred dodaním jačmeňa vystavil 14. augusta 2015 faktúru č. XXXXXXXXX v sume 29.600,- Eur, ktorú žiadal uhradiť na svoj súkromný účet, pričom túto kúpnu cenu TRITICA - odbytové družstvo, družstvo, uhradilo 8. septembra 2015 bankovým príkazom zadaným v Trnave, avšak obvinený v dohodnutej dobe do konca mesiaca november 2015 jačmeň nedodal, ani ho od počiatku dodať neplánoval, pretože jačmeň nemal vôbec uskladnený, kúpnu cenu zaslanú na svoj súkromný účet po jej prijatí použil na iné účely, iné prostriedky na zabezpečenie jačmeňa pre kupujúceho nemal k dispozícii, čoho si bol obvinený od počiatku vedomý, nakoľko majetok spoločnosti AGRO ML, s. r. o., bol blokovaný v exekučných konaniach, čím spôsobil družstvu TRITICA - odbytové družstvo, družstvo, so sídlom Hospodárska 53, Trnava, IČO: 36 254 240, škodu vo výške 29.600,- Eur, pričom takto konal napriek tomu, že bol rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda, sp. zn. 1T/189/2011, z

12. septembra 2012, právoplatným 12. septembra 2013, odsúdený za zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona.

Za to súd prvého stupňa obvinenému uložil podľa § 221 ods. 3 Trestného zákona s poukazom na § 38 ods. 2, ods. 5 Trestného zákona nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov a 6 (šesť) mesiacov s tým, že podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona ho na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 a ods. 10 Trestného zákona mu uložil trest zákazu činnosti vykonávať funkciu člena štatutárneho orgánu, člena dozorného orgánu, vedúceho organizačnej zložky podniku, vedúceho podniku zahraničnej osoby, vedúceho organizačnej zložky podniku zahraničnej osoby alebo prokuristu na dobu 3 (tri) roky. Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku súd mu uložil povinnosť nahradiť škodu poškodenému - družstvu TRITICA - odbytové družstvo, družstvo, so sídlom Hospodárska 53, Trnava, IČO: 36 254 240 vo výške 29.600 (dvadsaťdeväťtisícšesťsto) Eur.

Krajský súd v Trnave rozhodujúci na podklade odvolania podaného obvineným rozhodol rozsudkom, sp. zn. 6To/49/2020, z 15. júla 2021 tak, že zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu. Obvinenému Ing. Y. W. uložil podľa § 221 ods. 3 Trestného zákona s poukazom na § 38 ods. 2 Trestného zákona nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky a 6 (šesť) mesiacov s tým, že podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona ho na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona mu uložil trest zákazu činnosti vykonávať funkciu člena štatutárneho orgánu, člena dozorného orgánu, vedúceho organizačnej zložky podniku, vedúceho podniku zahraničnej osoby, vedúceho organizačnej zložky podniku zahraničnej osoby alebo prokuristu na dobu 3 (tri) roky.

Proti rozsudku krajského súdu podal obvinený vlastnoručne napísané dovolanie (č. l. 710 a nasl. spisu), a to z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. f) Trestného poriadku. V predmetnom dovolaní uviedol, že v mene firmy podal konateľ firmy TRITICA - odbytové družstvo 17. decembra 2015 podanie ako aj ďalšie podania, v ktorých absentuje výslovný súhlas poškodeného podľa § 9 ods. 1 Trestného poriadku. Podľa obvineného tu absentuje poučenie, resp. vyznenie daného subjektu, a teda absentuje zákonný postup, čo je vymedzené aj v § 211 Trestného poriadku. V ďalšej časti obvinený poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 792/2014 body 13.8 - 14. Podľa obvineného je celý vyšetrovací postup nadmerne zmätočný a nezodpovedá hlavným zásadám, na ktorých je trestná politika štátu postavená. Bolo preto nevyhnutné postupovať aj v zmysle § 2 ods. 10, ods. 12 Trestného poriadku tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nebudú dôvodné pochybnosti a v rozsahu potrebnom na rozhodnutie s rovnakou starostlivosťou objasňovať okolnosti svedčiacie v prospech ako aj v neprospech. Poukázal aj na rozhodnutie R 46/1963. Ďalej uviedol, že bolo nevyhnutné aplikovať zásadu in dubio pro reo, nakoľko sú tu pochybnosti, ktoré neboli vôbec odstránené. Obvinený tiež citoval právny názor uvedený v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5To/20/2010, z 25. novembra 2010 s. 4 a 6 a na porovnanie uviedol m. m. I. ÚS 211/2012, III. ÚS 90/215, ZNaU č. 39/2015 a IV. ÚS 511/2020 bod 24.

Obvinený navrhol zrušiť rozsudok okresného súdu ako aj rozsudok krajského súdu, nakoľko bol porušený zákon v neprospech § 9 ods. 1, § 211 Trestného poriadku a navrhol tiež, aby trovy konania znášal štát.

Opatrením Okresného súdu Trnava, sp. zn. 15T/24/2018, zo 7. decembra 2021 bol obvinenému ustanovený obhajca Mgr. Michal Lyso (č. l. 721 spisu), ktorý podal v mene obvineného Ing. Y. W. dovolanie (č. l. 729 a nasl. spisu), a to z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. f) a písm. i) Trestného poriadku.

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. f) Trestného poriadku poukázal na znenie zákona podľa § 46 ods. 1, § 46 os. 3 a § 48 ods. 3 Trestného poriadku. Ďalej uviedol: „V prípravnom konaní vedenom na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru Trnava pod sp. zn. č.: ČVS:ORP-1677/2-VYS-TT-2015, v ktorom bolo začaté trestné stíhanie „vo veci“ 29. februára 2016 a v ktorom uznesením o vznesení obvinenia z 8. augusta 2017 bol Ing. Y. W. obvinený zo spáchania úverového podvodu, bolo

poškodeným družstvo TRITICA - odbytové družstvo, družstvo, Hospodárska 53, 917 01 Trnava, IČO: 36 254 240, zapísané v obchodnom registri Okresného súdu Trnava, odd.: Dr, vl. č.: XXXXX/T. Podľa verejne prístupného zápisu v obchodnom registri je štatutárnym orgánom družstva TRITICA - odbytové družstvo, družstvo predseda družstva. V období od 10. decembra 2015 túto funkciu až dodnes vykonáva pán H. G., bytom M. Y., M. F. F. XX XX G. XXXXXX, L.. Teda počas celého konania ... bol štatutárnym orgánom pán H. G.. Napriek tejto skutočnosti konal vyšetrovateľ (a neskôr aj súd) s inou osobou, ktorá nebola štatutárnym orgánom poškodeného (napr. 17. januára 2016 upovedomoval vyšetrovateľ Ing. V. N. o začatí trestného stíhania vo veci podvodu, hoci ten v tom čase nebol štatutárnym orgánom poškodeného). Okrem toho, že v tom čase mala byť táto skutočnosť vyšetrovateľovi známa vzhľadom na zápis v obchodnom registri, aj zo záväzného pokynu prokurátora založeného v spise a datovaného 25. augusta 2017 vyplýva, že (bod 7) ak sa osoba Ing. V. N. alebo iná osoba nepreukáže poverením poškodenej spoločnosti, má byť spracovaný podnet o právnu pomoc za účelom výsluchu H. G. v postavení svedka poškodeného. V spise na potom nachádza záväzný pokyn prokurátora z 29. januára 2018, v ktorom bol vyšetrovateľ žiadaný (bod 1), aby obratom predložil podnet na podanie návrhu podľa § 48 ods. 3 Trestného poriadku na ustanovenie opatrovníka poškodenému družstvu a tiež je tu uvedené, že vyšetrovateľ má doložiť „písomnosti preukazujúce, že po zmene štatutárneho orgánu nový konateľ reálnu činnosť nevykonáva“. Následne 18. februára 2018 uznesením, sp. zn. 6Tp/6/2018, ustanovil súd poškodenému opatrovníka a ďalej bolo konané len s opatrovníkom. Súd svoje rozhodnutie odôvodnil len tým, že súčasný konateľ žije mimo územia Slovenskej republiky, a preto mal za to, že táto osoba je „nezastihnuteľná“ a činnosť „reálne nevykonáva“. Zo súdneho spisu nie je zrejmé, prečo v období medzi 25. augustom 2017 a 29. januárom 2018 došlo k zmene názoru OČTK na nutnosť výsluchu H. G., keď najskôr bol daný pokyn túto osobu vypočuť za využitia právnej pomoci a neskôr bol daný pokyn túto osobu nevypočuť a zabezpečiť písomnosti, ktoré preukazujú, že H. G. nevykonáva „reálnu činnosť“ (bez vysvetlenia, čo znamená, že nový konateľ nevykonáva reálnu činnosť). Podotýkame, že H. G. má v obchodnom registri Slovenskej republiky zapísanú adresu (M. Y., M. F. F. XX XX, G. XXXXXX, L.), na ktorú mu ale zrejme orgány činné v trestnom konaní žiadne zásielky nezasielali a o jeho výsluch sa zrejme ani nepokúsili. Podotýkame, že Slovensko aj Rumunsko sú členské štáty EÚ a justičná spolupráca v trestných veciach je v porovnaní s inými krajinami podstatnej jednoduchšia.

Podľa obvineného bol poškodenému ustanovený opatrovník v rozpore s § 48 ods. 3 Trestného poriadku a má za to, že počas prípravného konania a aj konania pred súdom nebolo konané s poškodeným, ale s inou osobou a poškodeným nebol udelený súhlas k trestnému stíhaniu.

Vo vzťahu k základným zásadám konania oficiality a legality obvinený uviedol, že možno týmto priradiť spoločného menovateľa predstavujúceho obligatórnu výnimku z ich zákonnej dikcie, ktorým je neprípustnosť trestného stíhania vymedzená v § 9 Trestného poriadku. V citovanom ustanovení Trestného poriadku sú vymedzené dôvody, ktoré predstavujú obligatórnu prekážku uplatňovania zásady oficiality a zásady legality v trestnom konaní. Jedným z týchto dôvodov je aj neudelenie, resp. späťvzatie súhlasu poškodeného v prípadoch, ak sa takýto súhlas na začatie a následné vedenie trestného stíhania vyžaduje. Podľa § 9 ods. 1 písm. f) Trestného poriadku je totiž trestné stíhanie neprípustné „ak je trestné stíhanie podmienené súhlasom poškodeného a nebol súhlas daný, alebo bol vzatý späť“. Obvinený z uvedených dôvodov zastáva názor, že neudelenie, resp. späťvzatie súhlasu poškodeného s trestným stíhaním predstavuje súkromné prelomenie zásady oficiality a zásady legality v trestnom konaní, keďže dispozícia s trestným stíhaním je za splnenia určitých hmotnoprávných a procesných podmienok zverená do rúk osobe odlišnej od orgánov verejnej moci, tzn. súkromnoprávnemu subjektu trestného konania. V rámci predmetného trestného stíhania následkom toho, že neboli riadnym spôsobom zistené skutočnosti potrebné k posúdeniu možnosti aplikácie § 211 Trestného poriadku, a teda následne nebol ani zákonným spôsobom vyžiadaný od poškodeného súhlas s trestným stíhaním podľa uvedeného ustanovenia, keď by tento vzhľadom na znenie tohto ustanovenia bol potrebný, nebol potom ani udelený súhlas poškodeného k trestnému stíhaniu a toto bolo vedené v rozpore s uvedeným ustanoveniami a tiež v rozpore s § 9 ods. 1 písm. f) Trestného poriadku.

Vo vzťahu k náhrade škody, na ktorú obvineného zaviazal okresný súd vo svojom rozhodnutí, obvinený uviedol, že tento nárok na náhradu škody nebol uplatnený v súlade s § 46 ods. 3 Trestného poriadku, keď právo uplatniť si náhradu škody patrí len poškodenému (a keďže s týmto orgány činné v trestnom konaní nekonali, nárok na náhradu škody si ani neuplatnil). Okrem toho pochybenie spočívajúce v

nevypočítaní skutočného štatutárneho orgánu mohlo mať vplyv na výrok o náhrade škody aj preto, že obvinený preukázal, že uhradil sumu 29 600,- Eur 19. februára 2019 k rukám Mgr. Z., ktorý tvrdil, že koná v mene poškodeného. Ak by bol poškodený riadne vypočítaný ako poškodený a túto skutočnosť potvrdil, musel by súd dospieť k záveru, že pohľadávka zanikla a nebolo by ju možné priznať duplicitne v adhéznom konaní. Pokiaľ súd v odôvodnení prvostupňového rozsudku uviedol, že Mgr. Z. nebol štatutárnym orgánom poškodeného k inkasu pohľadávky splnomocnený, toto konštatovanie nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pretože najmenej v období od vzniku funkcie H. G. až do úhrady sumy 29 600,- Eur do rúk Mgr. Z. (t. j. od 10. decembra 2015 - 19. februára 2019) nebola otázka splnomocnenia Mgr. Z. k inkasu pohľadávok predmetom dokazovania (pri výsluchu Mgr. Z. dokonca tento uviedol, že v určitom období bol Ing. N. splnomocnený k vymáhaniu pohľadávok). Obvinený tiež podotkol, že k porušeniu zákona došlo aj tým, že opatrenie, ktorým bol do konania pribratý opatrovník poškodeného, nebolo obvinenému doručené a o vyššie uvedených skutočnostiach sa dozvedel až po skončení trestného stíhania.

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku obvinený uviedol, že odvolací súd vo svojom rozhodnutí nesprávne aplikoval kogentné hmotnoprávne ustanovenia o treste, a to pokiaľ ide o aplikáciu § 34, § 43 a § 44 Trestného zákona, keď odvolací súd mal zrušiť nielen rozsudok Okresného súdu Trnava, sp. zn. 15T/24/2018, z 2. decembra 2019, ale aj trestný rozkaz Okresného súdu Lučenec sp. zn. 22T/56/2021, z 24. mája 2021 a zároveň upustiť od uloženia ďalšieho trestu podľa § 44 Trestného zákona (v krajnom prípade rozhodnúť o treste za oba skutky súhrnným trestom). S poukazom na § 18 Trestného poriadku sa obvinený domnieva (O všetkých trestných činoch toho istého obvineného a proti všetkým obvineným, ktorých trestné činy spolu súvisia, sa môže vykonať spoločné konanie, ak to zrejme nebude brániť ukončeniu vecí v primeranej lehote) a s poukazom na absorpčnú zásadu pri ukladaní trestu, že došlo k nesprávnemu použitiu hmotnoprávneho ustanovenia § 34, § 42 ods. 2 a § 44 Trestného zákona a k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Týmto postupom toto porušenie zákona zásadne ovplyvnilo postavenie obvineného, pretože mu uvedeným trestným rozkazom a dovolaním napadnutým rozsudkom krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 (dvoch) rokov a 4 (štyroch mesiacov) mesiacov (OS Lučenec) plus 4 (štyri) roky a 6 (šesť) mesiacov (KS Trnava), t. j. spolu 6 rokov a 10 mesiacov. Aj keď výkon trestu uloženého Okresným súdom Lučenec bol odložený na skúšobnú dobu 4 (štyri) roky, je potrebné prihliadnuť k tomu, že sa do skúšobnej doby nezapočítava doba výkonu nepodmienečného trestu, a teda hypoteticky by v prípade vykonania trestu odňatia slobody uloženého Krajským súdom v Trnave a neosvedčenia sa obvineného v podmienečnom odsúdení Okresným súdom Lučenec, mohol byť obvinený potrestaný nepodmienečným trestom odňatia slobody v trvaní 6 (šesť) rokov a 10 (desať) mesiacov, čo by podľa názoru obvineného bol trest neprimeraný a nezohľadňujúci zákonné kritériá ukladaní trestu podľa § 34 Trestného zákona.

Obvinený ďalej uviedol, že je prvýkrát vo výkone trestu odňatia slobody, je vo veku 72 rokov (v prípade výkonu len spomenutého trestu odňatia slobody uloženého krajským súdom by mal pri prepustení takmer 77 rokov) a tiež na to, že uhradil sumu 29 600,- Eur, nedošlo ani k žiadnemu jeho obohateniu. Takto sa javí byť uložený trest celkom neprimeraným najmä osobe páchatel'a, jeho pomerom a možnosťami jeho nápravy.

Obvinený tiež poukázal na svoju argumentáciu z 8. novembra 2021 a na odôvodnenie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5Tdo/25/2019, zo 4. júna 2019 a sp. zn. 1Tost/22/2015, z 15. júla 2015.

Záverom dovolania navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že rozsudkom Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 6To/49/2020, z 15. júla 2021, bol z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. f) a písm. i) Trestného poriadku porušený zákon v ustanovení § 34 ods. 1 a 3, § 42, § 44 Trestného zákona a v konaní, ktoré mu predchádzalo v ustanovení § 9 ods. 1 písm. f) , § 18, § 48 ods. 3, § 211 ods. 1, § 212 ods. 1, § 321 ods. 1 písm. d), § 322 ods. 3 Trestného poriadku v neprospech obvineného. Zároveň, aby zrušil dovolaním napadnutý rozsudok a rozsudok súdu prvého stupňa ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a zároveň, aby Okresnému súdu Trnava prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Prokurátor sa k podanému dovolaniu vyjadril (č. l. 741 a nasl. spisu) v podstate tak, že: „K dovolaciemu

dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. f) Trestného poriadku je potrebné uviesť, že tento v žiadnom prípade nemôže byť naplnený, pretože súhlas poškodeného v zmysle § 211 Trestného poriadku sa vyžaduje len v prípade, ak ide o trestné stíhanie proti tomu, kto je vo vzťahu k poškodenému osobou, voči ktorej by mal poškodený ako svedok, právo odoprieť výpoveď. Takéto právo svedka je vyjadrené v prípadoch podľa § 130 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku. Medzi poškodeným a obvineným však žiaden príbuzenský alebo obdobný vzťah predpokladaný označenými ustanoveniami nejestvoval, a preto súhlas poškodeného v zmysle § 211 potrebný nebol. Nad rámec potreby možno uviesť, že poškodenej spoločnosti bol opatrovník ustanovený právoplatným uznesením jednak sudcu pre prípravné konanie, sp. zn. 6Tp/6/2018, z 18. februára 2018, resp. následne pri ustanovení nového opatrovníka aj uznesením predsedu senátu, sp. zn. 15T/24/2018, z 30. júla 2019. Predmetné uznesenia neboli napadnuté sťažnosťou a boli riadne a presvedčivo odôvodnené, a to s poukazom na to, že konateľ poškodenej spoločnosti (pozn. jedná sa o osobu konateľa s evidovaným pobytom v zahraničí, ktorý bol vymenovaný až po dokonaní skutku) reálnu činnosť nevykonával, pričom nezabezpečoval ani základný administratívny chod spoločnosti či preberanie zásielok, v dôsledku čoho bola poškodená spoločnosť na adrese jej sídla evidovaného v obchodnom registri nezastihnuteľná. Takéto ustanovenie opatrovníka pre výkon práva poškodeného bolo realizované v súlade so zákonom. Súčasne je potrebné trvať na tom, že prípadný prieskum správnosti tohto postupu súdu je celkom nadbytočný, pretože tento nemohol ovplyvniť materiálne postavenie dovolateľa.

Ďalší dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku nemôže byť taktiež naplnený. Dovolateľ formálne namieta nesprávne použitie hmotnoprávneho ustanovenia týkajúceho sa rozhodnutia o treste, v skutočnosti však netvrdí, že by súd použil niektoré ustanovenie nesprávne, ale naopak tvrdí, že súd nepoužil ustanovenia § 42 ods. 1 Trestného zákona a § 44 Trestného zákona, ktoré podľa jeho názoru použiť mal. Odhliadnuc od toho, že súčasná aplikácia označených ustanovení je vylúčená (pretože súd buď ukladá súhrnný trest podľa § 42 ods. 1 Trestného zákona alebo od jeho uloženia podľa § 44 Trestného zákona upúšťa), v danom prípade v žiadnom prípade neboli splnené podmienky ani na ukladanie súhrnného trestu ani na upustenie od jeho uloženia. Súhrnný trest sa ukladá, ak súd odsudzuje páchateľa za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, t. j. musí sa jednať o zbiehajúcu trestnú činnosť, resp. o viacčinný súbeh trestných činov. V posudzovanom však bol Ing. Y. W. odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Lučenec, sp. zn. 22T/56/2021, z 24. mája 2021 za trestný čin spáchaný v období od 21. októbra 2020 do 22. októbra 2020, t. j. po vyhlásení a oznámení rozsudku Okresného súdu Trnava, č. k. 15T/24/2018 - 346, z 2. decembra 2019, a teda sa nejednalo o zbiehajúcu trestnú činnosť, ale o nepravú recidívu, kedy uloženie súhrnného trestu do úvahy neprichádzalo, ale bolo nevyhnutné uložiť dva samostatné tresty".

Prokurátor navrhol, aby dovolací súd odmietol dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, pretože je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

Obvinený vo vyjadrení k vyjadreniu okresnej prokuratúry z 24. februára 2022. Uviedol, že názor prokurátora vo vzťahu k § 211 ods. 1 Trestného poriadku v spojení s § 130 Trestného poriadku je nesprávny, nakoľko podľa § 211 ods. 1 Trestného poriadku vyplýva, že v prejednávanej veci súhlas poškodeného na začatie alebo pokračovanie v trestnom stíhaní bol potrebný. Vo vzťahu k námietke prokuratúry proti obvineným uvádzaným dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku obvinený zotrval na argumentácii uvedenej v dovolaní. Opätovne poukázal na znenie § 42 ods. 1 Trestného zákona a § 44 Trestného zákona, § 18 Trestného poriadku, § 34 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona a § 50 ods. 1 Trestného zákona. V ostatnom poukázal na podané dovolanie.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou na podanie dovolania [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), že obvinený pred podaním dovolania

využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku) a zistil, že dovolanie obvineného nie je dôvodné, nakoľko dovolacie dôvody, na ktoré obvinený poukazuje, nie sú splnené.

Podľa § 371 ods. 1 písm. f) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak trestné stíhanie bolo vykonané bez súhlasu poškodeného, hoci jeho súhlas sa podľa zákona vyžaduje.

Podľa § 211 ods. 1 Trestného poriadku, trestné stíhanie pre trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 157 a § 158, ohrozovania pohlavnou chorobou podľa § 167, neposkytnutia pomoci podľa § 177 a § 178, porušovania domovej slobody podľa § 194, ochrany súkromia v obydlí podľa § 194a, porušovania tajomstva prepravovaných správ podľa § 196 a § 197, krádeže podľa § 212, sprenevery podľa § 213, neoprávneného užívania cudzej veci podľa § 215, neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla podľa § 216 a § 217, neoprávneného zásahu do práva k domu, bytu alebo nebytovému priestoru podľa § 218, neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty podľa § 219, podvodu podľa § 221, podielníctva podľa § 231 a § 232, úzery podľa § 235, zatajenia veci podľa § 236, porušovania povinností pri správe cudzieho majetku podľa § 237 a § 238, poškodzovania veriteľa podľa § 239, zvýhodňovania veriteľa podľa § 240, poškodzovania cudzej veci podľa § 245 a § 246, poškodenia a zneužitia záznamu na nosiči informácií podľa § 247, porušovania autorského práva podľa § 283, krivého obvinenia podľa § 345, nebezpečného prenasledovania podľa § 360a, ohovárania podľa § 373, poškodzovania cudzích práv podľa § 375 Trestného zákona proti tomu, kto je vo vzťahu k poškodenému osobou, voči ktorej by mal poškodený ako svedok právo odoprieť výpoveď ako aj pre trestný čin opilstva podľa § 363, ak inak vykazuje znaky skutkovej podstaty niektorého z týchto trestných činov, možno začať a v už začatom trestnom stíhaní pokračovať iba so súhlasom poškodeného. Ak je poškodených jedným skutkom niekoľko, stačí súhlas len jedného z nich.

Ustanovenie § 211 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku je v spojení s obvineným uplatňovaným dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. f) Trestného poriadku potrebné podľa uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1Tdo/27/2020, z 11. novembra 2020, vykladať tak, že ide o prelom do zásady legality a oficiality (§ 2 ods. 5 a 6 Trestného poriadku), pre splnenie ktorého zákon požaduje súčasné (kumulatívne) splnenie nasledujúcich podmienok:

a) záujem poškodeného, ktorý má blízky vzťah k páchatelovi trestného činu označeného v § 211 ods. 1 Trestného zákona na potrestaní práve tohto páchatela, pričom tento záujem je čo do intenzity rovnaký s právom odoprieť vypovedať proti takej osobe podľa § 130 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku - teda právom poškodeného vyjadreným ako jeho záujem netrestať takeho páchatela, ktorého trestný postih by pre poškodeného právom predstavoval vlastnú ujmu,

b) musí ísť o niektorý z taxatívne uvedených trestných činov tak, ako sú tieto presne označené v § 211 ods. 1 Trestného zákona a napokon

c) nesmie ísť o trestný čin, ktorým bola spôsobená smrť alebo poškodeným je štát, obec, vyšší územný celok, právnická osoba s majetkovou účasťou štátu alebo právnická osoba, ktorá hospodári s verejnými financiami.

Vo vzťahu k vyššie uvedenému možno uviesť, že základ inštitútu súhlasu poškodeného spočíva v tom, že trestné stíhanie môže byť začaté a už v začatom trestnom stíhaní možno pokračovať len so súhlasom poškodeného, pričom sa to týka len taxatívne ustanovených trestných činov. Ide o naplnenie hmotnoprávnej podmienky. Ďalšou podmienkou pre uplatnenie práva poškodeného súhlasit' s trestným stíhaním je, že musí ísť o trestné stíhanie voči osobe, ktorá je vo vzťahu k osobe poškodenej takou osobou, voči ktorej má právo odoprieť výpoveď. Sú to príbuzní v priamom rade (predkovia a potomkovia), súrodenci, osvojitelia, osvojenci, manžel, druh a taktiež voči iným osobám v rodinnom alebo obdobnom pomere, ktorých ujmu by poškodená osoba pociťovala ako vlastnú (napr. švagrovstvo). Ide o naplnenie procesnoprávnej podmienky.

Vo vzťahu k obvineným namietanému ustanoveniu opatrovníka poškodenému dovolací súd uvádza nasledovné. Poškodenej spoločnosti TRITICA - odbytové družstvo, bol uznesením Okresného súdu Trnava, sudcom pre prípravné konanie ustanovený opatrovník, sp. zn. 6Tp/6/2018, z 18. februára 2018 (č. l. 44 vyšetrovacieho spisu) a následne uznesením Okresného súdu Trnava, predsedom senátu ustanovený opatrovník, sp. zn. 15T/24/2018, z 30. júla 2018 (č. l. 302 spisu). V prípravnom konaní si obvinený predmetnú zásielku neprevzal a najvyšší súd môže konštatovať aj jeho celkovú pasivitu vo vzťahu k úkonom vyšetrovania. V konaní pred súdom predmetné uznesenie mu bolo riadne doručené. Uvedené uznesenia boli riadne odôvodnené a ani jedno z nich nebolo napadnuté sťažnosťou napriek jej prípustnosti.

S poukazom na uvedené najvyšší súd nezistil naplnenie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. f) Trestného poriadku. Preto v tejto časti argumentáciu obvineného odmietol ako nedôvodnú.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku najvyšší súd poznamenáva, že v rámci dovolacieho konania nie je prípustné preskúmať správnosť a úplnosť zisteného skutku [veta za bodkočiarkou § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku], ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku. Skutkový stav môže najvyšší súd hodnotiť len z toho hľadiska, či skutok alebo iné okolnosti skutkovej povahy boli správne právne posúdené, to znamená, či boli právne kvalifikované v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva. Preto nemožno preverovať úplnosť vykonaného dokazovania a správnosť hodnotenia jednotlivých dôkazov, nakoľko toto sú otázky upravené normami procesného práva, nie hmotným právom. Uvedený záver zodpovedá skutočnosti, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom a rozhoduje o ňom najvyšší súd už v tretej inštancii, kde nemožno znovu vytvárať, či meniť skutkové zistenia. S ohľadom na to nemôže najvyšší súd spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov.

V rámci tohto dovolacieho dôvodu je potrebné uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o jeho existencii je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením (skutkovými závermi), ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo je zrejmé z dikcie § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, veta za bodkočiarkou. (to neplatí len pre posúdenie dôvodnosti dovolania ministra spravodlivosti podané podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku).

Vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižších stupňov môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky hmotno - právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi nižších stupňov - ich posudzovanie je dominanciou konania odvolacieho súdu. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať alebo korigovať len odvolací súd. Správnosť a úplnosť skutkových zistení dovolací súd nemôže posudzovať, pretože nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti) bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať.

V dôsledku uvedeného potom ani námietka nesprávnosti skutkových zistení, námietka proti spôsobu a rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne nesúhlas s tým, ako súd hodnotil vykonané dôkazy, nemôžu zakladať žiadny z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods.

1 písm. i) Trestného poriadku.

Obvinený vo vŕahu k uvedenému dovolaciemu dôvodu namieta, že súd nepoužil § 42 ods. 1 Trestného zákona (Ak súd odsudzuje páchatel'a za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, uloží mu súhrnný trest podľa zásad na uloženie úhrnného trestu) a § 44 Trestného zákona (Súd upustí od uloženia súhrnného trestu podľa § 42 alebo od uloženia ďalšieho trestu podľa § 43, ak pokladá trest uložený skorším rozsudkom na ochranu spoločnosti a nápravu páchatel'a za dostatočný) a použiť ich mal.

Uvedené v predmetnom konaní nie je možné aplikovať, nakoľko obvinený Ing. Y. W. bol odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Lučenec, sp. zn. 22T/56/2021, z 24. mája 2021, právoplatným 10. júna 2021, pre trestný čin spáchaný od 21. októbra 2020 do 22. októbra 2020. Rozsudok Okresného súdu Trnava, sp. zn. 15T/24/2018, je z 2. decembra 2019 pre trestný čin spáchaný od 20. júla 2015 do 9. septembra 2015, právoplatný 15. júla 2021 (rozhodnutie, ktoré predchádzalo dovolaním napadnutému rozhodnutiu odvolaciu súdu). Pri premietnutí priebehu rozhodovania na pomyslenú časovú os je zistiteľné, že sa nejednalo o zbiehajúcu trestnú činnosť a bolo preto potrebné uložiť dva samostatné tresty. Skutok uvedený vo vyššie citovanom trestnom rozkaze okresného súdu (sp. zn. 22T/56/2021) bol spáchaný v období po vyhlásení a oznámení rozsudku Okresného súdu Trnava, sp. zn. 15T/24/2018, z 2. decembra 2019 (tzv. nepravá recidíva). Vzhľadom na to je výrok o treste z rozsudku Krajského súdu v Trnave z 15. júla 2021 v súlade s hmotnoprávnymi ustanoveniami Trestného zákona.

Z uvedeného vyplýva, že najvyšší súd v trestnej veci obvineného nezistil ani naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Vzhľadom na to rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.